

8.9.2017

Oikeusministeriö

kirjaamo@om.fi
anu.talus@om.fi**Yleisen tietosuoja-asetuksen täytäntöönpanotyöryhmän (TATTI) mietintö ja työryhmän ehdotuksesta hallituksen esitykseksi uudeksi tietosuojalajiksi**

Viitaten oikeusministeriön ("ministeriö") lausuntopyyntöön koskien yleisen tietosuoja-asetuksen täytäntöönpanotyöryhmän (TATTI) mietintöä ja työryhmän ehdotusta hallituksen esitykseksi uudeksi tietosuojalajiksi ("HE-ehdotus") Sanoma Media Finland Oy ("Sanoma") kiittää ministeriötä mahdollisuudesta lausua asiassa ja esittää keskittyen tietosuoja-asetuksen ("asetus") 85 artiklan ja kansallisen lainsäädännön yhteensovittamiseen liittyviin asioihin näkemyksensä seuraavaa.

Laajan sananvapauden ja tiedonvälityksen vapauden turvaaminen on ensiarvoisen tärkeää

Sanoman näkemyksen mukaan HE-ehdotus on sananvapauden ja journalismin kannalta pääasiassa onnistunut. On erittäin tärkeää, että Suomen lainsäädännön yhteensovittamisessa asetuksen 85 artiklan tarkoittamaan sananvapauteen ja tiedonvälityksen vapauteen turvataan mahdollisimman laaja sananvapaus ja tiedonvälityksen vapaus - myös digitaalisessa toimintaympäristössä ja erilaisia analytiikkatyökaluja käytettäessä tiedonvälityksessä - alati muuttuvassa maailmassa.

Pyydämme, että ministeriö kiinnittäisi huomiota ehdotuksen jatkovalmistelussa vielä oheisen muutaman asetuksen artiklan käsittelyyn uudessa tietosuojalajissa.

Asetuksen artiklojen 8, 25 ja 30 osalta tulisi HE-ehdotuksen perusteluja selventää sananvapauden ja tiedonvälityksen vapauden turvaamiseksi

HE-ehdotus jättää kokonaan tai osittain tulkinnanvaraiseksi sovelletaanko asetusta artikloihin 8, 25 ja 30 silloin, kun on kyse henkilötietojen käsittelystä journalistisessa toiminnassa. Asia tulisi korjata jatkovalmistelussa niin oikeusvarmuuden kuin tasapainoisen sananvapauden ja tiedonvälityksen vapaudenkin turvaamiseksi. Artiklojen 8, 25 ja 30 soveltaminen toimitukselliseen työhön johtaisi kohtuuttomaan sanan- ja tiedonvälityksen vapauden rajoittamiseen maassamme.

- **8 artikla:** HE-ehdotuksen perusteluihin (esimerkiksi 27 §:n perusteluihin) tulisi lisätä maininta siitä, että asetuksen 8 artiklaa ei sovelleta henkilötietojen käsittelyyn, jossa on noudatettava, mitä sananvapauden käyttämisestä joukkoviestinnässä annetussa laissa (460/2003) ("sananvapauslaki") säädetään. Toimitukselliseen työhön, kuten esimerkiksi lasten haastatteluihin, lapsiin liittyvien asioiden tai tapahtumista, joissa on mukana lapsia, uutisointiin, sovelletaan sananvapauslakia ja alan itsesääntelyä (Journalistin ohjeet). Myös tietosuojalainsäädännössä tulisi pitää rajanveto selvänä toimituksellisen työn (esimerkiksi toimituksellinen tiedonhankinta, sisällön tekeminen ja sisällön julkaisupäätökset) ja tietoyhteiskunnan palveluiden tarjoamisen välillä.
- **25 artikla ("privacy by design"):** 25 artiklan 2 kohdan sanamuoto on epäselvä: "henkilötietoja ei saateta rajoittamattoman henkilömäärän saataville ilman luonnollisen henkilön myötävaikutusta" (englanniksi: "personal data are not made accessible without the individual's intervention to an indefinite number of natural persons"). Epäselvä sanamuoto saa aikaan riskin tulkinnasta, joka synnyttää takaportin journalistisen sisällön

julkaisun estämiseen. Esimerkiksi yksilön myötävaikutus puuttuu tilanteessa jossa henkilöstä kirjoitetaan negatiivisesti. Lisäksi oletusarvoiseen tietosuojaan ("privacy by default") sisältyy prosessina riskiarviointi, joka ei lainkaan sovellu käytännössä toimitukselliseen työhön tai kontekstiin tietojen keräämisen tai sisällön suunnittelun vaiheessa.

Toimitukselliseen prosessiin sisältyy jo nykyisellään itsesääntelyn ja rikoslain pohjalta tehtävä riskiarviointi ennen sisällön julkaisua. Asetuksenmukainen erillinen vain henkilötietojen käsittelyyn liittyvä riskiarviointi lisäisi käytännössä toimituksissa merkittävästi hallinnollista taakkaa ja resurssikustannuksia. 25 artiklan soveltaminen henkilötietojen käsittelyyn journalistisia tarkoituksia varten sisältää konkreettisen ennakkosensuuriaspektin.

Artiklan 25 osalta tulisikin HE-ehdotuksen 27 §:n perusteluja selventää niin, että perusteluissa todettaisiin, että asetuksen 25 artiklaa ei sovelleta henkilötietojen käsittelyyn sellaisissa käsittelytilanteissa, joissa on noudatettava, mitä sananvapauslaissa säädetään tai noudatetaan toimituksellista itsesääntelyä.

- 30 artikla (seloste käsittelytoimista): 30 artiklan soveltaminen henkilötietojen käsittelyyn journalistisia tarkoituksia varten lisäisi hallinnollista taakkaa ja resurssikustannuksia toimituksissa. Artiklan vaatimukset ovat myös kovin yksityiskohtaiset ja liian pitkälle menevät, kun punnitaan henkilön oikeutta henkilötietojen suojaan ja sanan- ja tiedonvälityksen vapautta sekä myös selosteella saatavaa suojaa henkilöille. 30 artiklan soveltaminen olisi omiaan rajoittamaan sanan- ja tiedonvälityksen vapautta.

HE-ehdotuksen 27 §:n perusteluja tulisi täydentää siten, että perusteluissa todettaisiin, että asetuksen 30 artikla tulisi sovellettavaksi henkilötietojen käsittelyyn 85 artiklassa tarkoitetuissa tilanteissa ainoastaan soveltuvin osin. Tämä selventäisi sitä, että toimitukset voivat laatia selosteensa omien toimituksellisten työskentely-, faktojen tarkistus-, julkaisupäätös- sekä muiden vastaavien toimituksellisten prosessien pohjalta.

Jatkamme mielellämme keskustelua ministeriön kanssa HE-ehdotuksen jatkovalmistelussa ja Suomen lainsäädännön yhteensovittamisessa oikeuteen henkilötietojen suojaan sekä sananvapauteen ja tiedonvälityksen vapauteen. Lisätietoja asiassa antaa Ismo Huhtanen, Head of Legal, Technology & Public Affairs (Ismo.Huhtanen@sanoma.com) ja puhelin 040 579 5600).

Sanoma Media Finland Oy

Pia Kalsta
Toimitusjohtaja

Marcus Wiklund
Viestintäjohtaja